

1ste Mis met kerkgangers na corona

Was het toeval of niet? De echte gevolgen van het coronavirus op de wereld en de samenleving begonnen zich met name in het begin van de vasten te tonen: 15 maart, de 3de zondag van de vasten, was de laatste zondagsmis met gelovigen erbij. Nu weten kerkmensen nog wel dat de vasten of veertigdagentijd de voorbereidingstijd is op Pasen, het belangrijkste kerkelijke feest dat we hebben: het feest van de overwinning van het leven op de dood. Dus ook het feest van hoop en troost. De vasten zelf verwijst eigenlijk naar twee dingen: naar de tocht van de joden door de woestijn bij de uittocht uit Egypte, en naar de 40 dagen van Jezus in de woestijn. Een tijd van zware beproeving.

Sinds maart kennen we ook allemaal het woordje “quarantaine”. Dat komt oorspronkelijk uit de 14de eeuw: tijdens een pestepidemie moesten de schepen 40 dagen (quaranta giorni; quarantaine) voor de haven van Venetië wachten. Het is in die zin opmerkelijk dat we juist in de vastentijd wereldwijd werden gedwongen tot een collectieve quarantaine. In die zin zoudt ge het coronavirus met de middeleeuwse pest kunnen vergelijken. En vertoonden onze straten en pleinen niet dezelfde verlatenheid als die van de woestijn?

In feite heeft de wereld een collectieve reset gehad. Veel van wat we normaal vonden, kwam tot stilstand: vliegtuigen aan de grond, restaurants, kantoren en scholen dicht. Het bezoek van ouderen en gehandicapten in tehuizen verboden. Zelfs de plaatsen waar onze voorouders eeuwenlang troost en houvast gevonden hebben de deuren moeten sluiten voor publieke vieringen. Voor het eerst in de kerkgeschiedenis gebeurde dit op last van de kerkelijke overheid zelf.

Nogal wat mensen hebben te lijden gehad onder angst en onzekerheid. Er is nog geen vaccin en niemand weet hoe lang dit nog gaat duren. Ook angst omdat het virus zich zo vlug verspreidt en zo onzichtbaar is: wie gezond lijkt kan het toch bij zich dragen en anderen ziek maken. En wat te denken van de materiële schade? Mensen die hun bedrijf of hun job verloren zien gaan, of die meegesleurd worden door een ander bedrijf wat omvalt.

Ge zou het bijna niet meer durven vragen, maar heeft dit gedwongen “huisarrest” ook positieve kanten? Het zijn in ieder geval weken geweest waarin mensen meer gedwongen werden tot bezinning en reflectie: wat is nu eigenlijk echt belangrijk in mijn leven? Is het nu zo’n ramp dat ik dit jaar niet naar de andere kant van de wereld kan vliegen om daar twee weken op het strand te gaan liggen? We zien ook de natuur heropleven: schonere lucht, schoner water. De waardering voor de vitale beroepen, zoals dokters, verpleegpersoneel en verzorgenden in de rusthuizen stijgt. Het was ook mooi om te zien hoe er veel meer aandacht was voor de directe en toch dikwijls ook onbekende naaste: de verbondenheid tussen mensen groeide. En tot slot was er creativiteit op vele terreinen: fanfares die online toch de processiemars speelde terwijl de processie niet kon uitgaan, concerten op de binnenkoer van de rusthuizen enz.

En ik heb de religiositeit zien stijgen. In de twee Mariakapellen van de parochie waren de kaarsen als het ware niet aan te slepen. Meer dan in het verleden zijn we met onze neus op de kwetsbaarheid van ons leven gedrukt. En dat doet misschien ook wel bezinnen en de ogen omhoog richten voorbij al dat vergankelijke wat ons zo vlug ontnomen kan worden, zoals we nu gemerkt hebben.

Geloof vraagt niet alleen om dagdagelijks beleefd te worden, maar ook om samen gevierd te worden. Het is mooi dat dat nu weer kan, al is het dan nog niet helemaal zoals het was. Een aantal mensen heb ik de afgelopen weken horen zeggen: de Mis op radio Maria en TV is mooi en moet zeker blijven, maar het is moeilijk om u echt deelnemer te voelen in plaats van toeschouwer. Vandaag zijn we geen toeschouwers meer: we gaan terug de Mis vieren. Amen.

Johan Goris, pastoor